

RAPPORTERING AV UTDANNINGSVIRKSOMHETEN FOR 2008/2009

Innledning

Del I Sentrale problemstillinger

Del II Annet

Del III Ph.d.-utdanning

INNLEDNING

Årets kvalitetssikringsrapport er den første rapporten som skrives for HSL-fakultetet. HSL-fakultetet er sammensatt av tre tidligere store, men svært ulike avdelinger som har ulike tradisjoner hva gjelder rapportering og kvalitetssikring. Årets rapport bærer preg av disse ulikhetene, og vil forsøksvis peke framover mot mer enhetlige systemer for kvalitetsikring av studier. Mange prosesser er allikevel kun i startgropa, og det vil derfor innenfor noen områder være vanskelig å definere helt konkrete tiltak.

DEL I SENTRALE PROBLEMSTILLINGER

Gjennomføring og frafall

Det er et mål at det skal være samsvar mellom studentenes planlagte studietid (utdanningsplanen) og faktisk studietid.

Frafall fra studiene og forsinkelse i studiene er fortsatt et problem.

Fakultetenes tidligere tilbakemeldinger samt frafalls- og gjennomføringsstatistikken som ble presentert i fjorårets utdanningsmelding viser at arbeidet med å forhindre frafall fra studiene samt forbedre gjennomføringen fortsatt må ha stort fokus. Fakultetene bes gi tilbakemelding på status for dette arbeidet.

Gjennomføring i henholdt til avtalt utdanningsplan:

	2006	2007	2008
HUM-fak.	75,7	78,9	71,5
SV-fak.	81,2	82,4	78,4
AFL	89,4	89,5	92,9

Tall fra DBH-tabell: Gjennomføring i henhold til utdanningsplan

Gjennomføringstall fra DBH viser at gamle AFL har svært høye gjennomføringstall. Tall fra hele landet viser også at det er gamle Høgkolen i Tromsø som har høyest gjennomføringsgrad på landsbasis. SV-fakultetet og Hum.fak. har også høyere gjennomføringstall sett i forhold til tilsvarende fakultet i landet. Dette er et svært godt utgangspunkt for fakultetet og er viktig å ha med i betraktning i de videre analysene av studiekvaliteten ved fakultetet.

En av grunnene til de gode gjennomføringstallene for AFL kan være at det i 2005 ble innført progresjonsregler:

- Studenter som har fullført mindre enn 90 studiepoeng etter 2. studieår, gis ikke anledning til å påbegynne 3. studieår av sin utdanning.
- Studenter som har fullført mindre enn 120 studiepoeng etter 3. studieår, gis ikke anledning til å påbegynne 4. studieår av sin utdanning..
- Reglene for studieprogresjon gjelder uavhengig av årsaken til lavere progresjon.
- I særskilte tilfeller kan avdelingsstyret etter dispensasjonssøknad gi unntak fra reglene.

Med regler for studieprogresjon, er det enklere å fange opp studenter med avvikende progresjon. Disse studentene følges opp gjennom veiledning og samtaler og det utarbeides i samarbeid med studentene en plan for videre studier slik at de får fullført sin utdanning. I tillegg sikrer reglene at studenter som sendes ut i praksis 3. og 4. studieår faktisk har de fagkunnskaper samarbeidsskolene og praksislærerne har forventinger om.

Etter innføringen av studieprogresjonsreglene har det vært en nedgang i antall studenter som blir stoppet i sin utdanning, for eksempel ble 16 studenter stoppet i 2007, mens i 2009 har ble 8 studenter stoppet. De fleste studentene har enten tatt opp fag på egen hånd eller fulgt et

studieår på nytt igjen. Det siste gjelder spesielt de som ikke har bestått praksis. Studenttall viser også at det er en markant økning i gjennomstrømming av studiet fra kull 2004 til kull 2005. Kull 2005 var det første kullet som har fulgt studieprogresjonsreglene, og det kan se ut til at progresjonsreglene har spilt en viktig rolle for dette. Videre kan obligatorisk deltakelse i all seminarundervisning spille inn på gjennomføringstallene. Dette ble imidlertid ikke innført før i 2007 så det er vanskelig å avgjøre den direkte effekten av dette tiltaket.

Ettersom studieprogrammene ved HUM-fak. ikke har rapportert, er det vanskelig å si noe om utvikling av frafallsproblematikk og tidligere gjennomførte tiltak for disse programmene. Til tross for at tallene fra HUM-fak. og SV-fakultetet viser noe nedgang i gjennomstrømmingen, ligger begge fakultetene likevel over andre tilsvarende fakultet i landet. Flere av programrapportene fra SV-fakultetet bekrefter dette inntrykket. Programmene kan rapportere om at de studentene som er på programmet, har relativt høy produksjon og i hovedsak gir uttrykk for å være fornøyd med det studietilbudet. Det er de siste årene satt i gang en del tiltak rettet mot masterprogrammene i forbindelse med å få opp gjennomstrømmingen. Det rapporteres jevnt over om positive erfaringer fra tiltak som gjør at studentene presses til å starte noe tidligere med masteroppgaven. Både obligatoriske fremleggsseminarer, tidlig oppstart med prosjektbeskrivelse samt faste frister for innleveringer av kapittel er tiltak som bidrar til å bedre gjennomstrømmingen. Både master i visuelle kulturstudier og arkeologi melder at god gjennomstrømming skyldes stram struktur, obligatorisk oppmøte og ekstra vekt på individuell veiledning og oppfølging.

Noen program rapporterer imidlertid også om noe lave tall for gjennomstrømming, også på master. Master i fredsstudier rapporterer at majoriteten av studentene må bruke et par måneder ekstra på å gjøre seg ferdig med masteroppgaven. I 2009 organiserte derfor Fredssenteret et oppgaveseminar (Thesis Days) for andrærsstudenter. Seminaret ga studentene muligheten til å presentere deler av oppgaven og få tilbakemeldinger fra medstudenter og ansatte. Arrangementet var frivillig. Fem studenter deltok og av disse fem leverte fire studenter på normert tid. Seminaret var således en suksess og ønskes videreført av senteret.

Ved urfolksstudiet bruker omtrent halvparten av studentene 1-2 semester ekstra på å fullføre mastergraden. Ekstra tid på studiet forklares delvis med at noen av studentene bruker mye tid på å søke om familiejenforening. Som tiltak her foreslås at Studentrådgivningstjenesten må informere klart i starten av studiet om at det tar lang tid og er vanskelig å få innvilga familiejenforening, og at studentene heller bør konsentrere seg om å fullføre studiet.

En del av etter- og videreutdanningsprogrammene rapporterer også om dårlig gjennomstrømming på masteroppgaven. Til tross for at delemnene på de ulike programmene har god gjennomstrømming, ser det ut til at dette stopper opp når studentene starter på masteroppgaven. Mange av studentene er fulltidsarbeidende og kan ha problemer med å sette av nok tid til å gjennomføre masteroppgaven. Ettersom enkeltemnene i programmet er over kortere tidsperioder, og det er satt av tid til samlinger, er det enklere for studentene å gjennomføre disse som planlagt. Det har vært forsøkt å gjennomføre skriveseminar for masteroppgaven for på den måten å få studentene i gang med skrivingen. Dette ble innført studieåret 2007/2008 og det er vanskelig å lese noen konkrete resultater fra det enda. Tettere oppfølging fra veileder er også nevnt som tiltak for å bedre denne situasjonen.

Tiltross for at tallene fra DBH viser at de tre tidligere avdelingene som konstituerer HSL-fakultetet har relativt god gjennomstrømming, viser tall fra FS høye frafallstall, spesielt på

bachelorprogrammene. Grunnen til at disse tallene er så forskjellige er at de regnes ut på ulikt grunnlag. Tall for gjennomstrømming i DBH tar utgangspunkt i antall *planlagte* studiepoeng ut fra studentenes inngåtte utdanningsplaner, det vil si antall studiepoeng som studentene har planlagt å gå opp til eksamen i løpet av et kalenderår. Disse måles opp mot antall *gjennomførte* studiepoeng, det vil si antall studiepoeng studentene har bestått i løpet av det samme kalenderåret. Tall for frafall i FS tar utgangspunkt i alle studenter som har sagt ja til å starte på studiet. Det betyr at disse tallene har et mye høyere utgangspunkt og tall for frafall blir derfor større. Gjennomgående for de fleste program/institutt er at det er vanskelig å lese korrekte tall ut av rapportene fra FS (Felles studentsystem). Dette begrunnes med at tallene ikke viser innpassing, bytting av kull pga. stryk, overgang til andre program, noen har flere studieretter samtidig, hvem som faktisk slutter, studenter som ikke registrerer seg, utenlandske studenter som er her på utveksling for kun 1 eller 2 semestre, studenter som egentlig bare vil ta et årsstudium (for eksempel sosiologi), "fullført" blir ikke registrert i FS for studenter som ikke etterspør vitnemål for bachelorgrad. På grunn av nevnte forhold kan det i rapportene se ut som om det er et stort frafall, mest på lavere grad. Instituttene har derfor sett mest på rapporter for eksamensoppmeldte studenter som har godkjent sin utdanningsplan, da dette gir mer korrekte tall. I denne gruppa studenter er gjennomstrømminga ganske god, noe som samsvarer med tall for gjennomstrømming fra DBH. Gjennomstrømmingen er også jevnt over bedre på mastergrad enn på bachelorgrad.

Hva gjelder frafall er det fortsatt bachelorprogrammene som har høyt frafall. Noen studieprogram som tidligere har rapportert om svært høyt frafall, kan i år rapportere om bedring. Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP) kan rapportere at bachelorprogrammet i pedagogikk, som tidligere har vært et av de programmene med høyest frafall ved det gamle SV-fakultetet, har bedret frafallstallene. Det har tidligere vært satt i gang en rekke tiltak på bachelorprogrammet og tall fra studieåret 2008/2009 viser at frafallet ser ut til å være redusert betraktelig. Ettersom nærmere analyser av tallene viser at største delen av frafallet skjer i første studieår, har programstyret vedtatt å gjennomføre en spørreundersøkelse ved studiestart høsten 2009 for å kartlegge studentenes forventninger for å få enda større innblikk i hva som skjer med studentene i løpet av denne perioden. Samtaler er allerede gjennomført for høsten 2009 og elektronisk spørreundersøkelse vil bli gjennomført på slutten av semesteret. Videre kan ILP rapportere at gjennomføringsgraden på PPU heltid er svært god mens frafallet og strykprosenten på PPU-deltid er stor. Differansen mellom planlagte og faktisk avlagte studiepoeng er også stor når det kommer til deltidsstudiet. Programstyret ønsker å ha en gjennomgang av deltidsstudiene for å finne årsaken til den store frafallsprosenten.

Bachelorprogrammet i arkeologi gjennomførte i vårsemesteret samtaler med studentene. Alle studentene fikk tilbud om en individuell samtale om den enkeltes studiesituasjon. Selv effekten av disse samtalene er vanskelig å måle har programstyret inntrykk av at studentene som benyttet seg av tilbudet hadde glede av det og at de opplevde det som positivt å få individuell oppfølging fra instituttet.

Det tverrfaglige programmet erfaringsbasert master i strategisk ledelse og økonomi har hatt noe frafall blant studenter som ble tatt opp høsten 2008, men ikke like stort som andre program ved HSL, ca. 30 %. Programstyret mener at mange av studentene som faller fra ikke tar eksamen på grunn av at de ikke oppfyller arbeidskrav om obligatorisk oppmøte. Flere av studentene er fulltidsarbeidende og har ikke mulighet til å innfri dette arbeidskravet. Programstyret har derfor anbefalt å fjerne obligatorisk oppmøte som arbeidskrav og mener at dette ikke vil ha noen stor pedagogisk betydning for studiet.

Bachelorgraden i sosialantropologi rapporterer om fortsatt høyt frafall. I kullene som startet høsten 2005 og 2006 var frafallsprosenten på 63 %. Fra kullet som startet 2006 er det kun 8 % som har fullført på normert tid. Programstyret rapporterer at dette dessverre ikke er avvikende tall, men en gjennomgående trend. Programstyret har som mål å redusere frafallet med 10 % og samtidig arbeide for å øke antall søkere til programmet. Tiltak som nevnes er omrokking av emner og innføring av anbefalte studieløp. Den gjennomførte revisjonen av emne- og studieplanbeskrivelser nevnes også som noe som kan bidra til at studentene er bedre forberedt på hva de vil møte i studiene.

Fakultetet ønsker at studieprogrammene arbeider videre med frafallsproblematikken. Det anbefales å bruke tall som er knyttet opp til studenter som har bekreftet utdanningsplan, slik som tallene i DBH. Det anbefales videre å identifisere når hovedvekten av frafallet forekommer, slik at programmene får bedre innblikk i hvor eventuelle tiltak skal settes inn.

Undervisningsspråk og kvalitet

Alle 2-årige mastergradsprogram og 3000-emner ved tidligere Mat.-nat. fak. har fra og med høsten 2008 kun vært gitt som engelskspråklige tilbud. Et av målene med dette var å bedre rekrutteringen og integreringen av internasjonale studenter i studentmiljøet.

Universitetsdirektøren ber om at det rapporteres om erfaringene så langt med de engelskspråklige studietilbudene tilhørende tidligere Mat.-nat. fak. Øvrige enheter som tilbyr engelskspråklige studier inviteres også til å gjøre rede for eventuelle suksess- og problemområder knyttet til å opprettholde god kvalitet i de engelskspråklige studiene.

Masterprogrammene i fredsstudier, urfolksstudier og visuelle kulturstudier rapporterer at de for en stor del har positive erfaringer med å opprettholde god kvalitet hva angår det engelskspråklige. Både forelesere og administrasjon er vant til og svært villige til å bruke engelsk som arbeidsspråk. I tilfeller der kvaliteten på engelsken har kommet noe til kort, har det vært interesse for og vilje til å forbedre det språklige. Programmene opplever imidlertid at engelsk som undervisningsspråk kan være noe ressurskrevende og ei utfordring på grunn av at ca. 50 % av studentene er utenlandske og svært få har engelsk som morsmål. Til tross for at engelskkravet skal dokumenteres i søknadsprosessen, og utenlandske søkere må gjennomføre engelsk test, har ikke alle studentene tilfredsstillende engelskferdigheter. Dette skaper problemer for studentene både når det gjelder å uttrykke seg skriftlig og muntlig, samtidig som det gjør det vanskeligere å overkomme de akademiske ulikhetene som eksisterer mellom ulike kulturer. Programmene har ingen umiddelbare løsninger på dette problemet, og fakultetet ønsker at programmene ser nærmere på hvordan dette kan behandles videre.

Kvaliteten for øvrig på de engelskspråklige programmene er rapportert under de andre punktene i likhet med de andre programmene til fakultetet.

Overholdelse av sensurfrister

Både studentene og institusjonen ser forsinket sensur som et problem som det er ønskelig å redusere omfanget av. Fra og med høsten 2009 er det innført økonomiske sanksjoner ved forsinket sensur, jmf. vedtak i sak S 23-09. I utdanningsmeldinga for studieåret 2007/2008 ble utfordringene med å overholde sensurfristene omtalt. Fakultetene bes gjøre rede for arbeidet med å overholde sensurfristene i forbindelse med sensur på hjemmeoppgaver.

Fra og med høsten 2009 er det som kjent innført økonomiske sanksjoner ved forsinket sensur (jf. vedtak sak S 23-09). Fakultetene er bedt om å gjøre rede for arbeidet med å overholde sensurfristene i forbindelse med sensur på hjemmeoppgaver.

Forsinket sensur har tidligere vært omtalt som et problem innen noen fagmiljø. Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning har i den forbindelse bedt de eksamensansvarlige ved fakultetet om at de gjør eksamenskommisjonene spesielt oppmerksomme på at sensur må foreligge innen 3 uker og 6 uker for høyere grad (masteremner på 20 studiepoeng og mer). Dette gjøres enten når avtale om sensur inngås, eller ved utsending av besvarelsene til kommisjonene.

Informasjonskompetanse i førstesemesterstudiet

I fjorårets utdanningsmelding ble fakultetenes arbeid med å integrere informasjonskompetanse i førstesemesterstudiet omtalt. Tilbakemeldingene fra fakultetene viste at det er varierende hvor stort omfanget av opplæringa er og hvorvidt informasjonskompetanse er et obligatorisk element i førstesemesterstudiet. Dette fører til at studentene får et svært variert tilbud. Universitetsdirektøren ber om at fakultetene rapporterer på status for arbeidet med integrering av informasjonskompetanse i førstesemesterstudiet ved at det gis en oversikt over bachelorprogram hvor informasjonskompetanse ikke er godt integrert i førstesemesterstudiet. Universitetsbiblioteket oppfordres til å gi tilbakemelding på utfordringer og erfaringer knyttet til opplæring i informasjonskompetanse for studenter på førstesemesterstudiet.

Det finnes skrivekursopplæring i informasjonskompetanse i dagens ex.fac.-emner både ved Hum.fak. og SV-fakultet. Begge fakultetene har gode erfaringer fra å ha slik opplæring i førstesemesteret og ønsker å videreføre en slik ordning på det nye fakultetet. Våren 2009 ble det satt ned en arbeidsgruppe for å se på førstesemesterstudiene for det nye HSL-fakultetet. Integrasjon av informasjonskompetanse og skrivekurs i førstesemesteret har vært en sentral del av diskusjonene i denne gruppen som har avlagt rapport til fakultetet september 2009.

Utgangspunktet for arbeidsgruppen er å lage et felles førstesemester for alle studiene ved HSL-fakultetet. Dette lar seg imidlertid ikke kombinere med lærerutdanningene da de har krav om ex.paed. og ikke ex.fac. i førstesemesteret. Arbeidsgruppen mener at det, med tanke på lærerutdanningenes størrelse, kan være hensiktsmessig å gjøre visse tilpasninger til lærerutdanningenes behov også når det gjelder ex.phil. Muligheten for å lage en spesialtilpasset ex.phil til lærerutdanningene utredes derfor nærmere.

Arbeidsgruppen har fremmet to ulike forslag for hvordan et skrivekurs kan integreres i førstesemesteret. Det ene forslaget går på å ha et 10 stps skrivekurs i tillegg til ex.phil. og ex.fac. førstesemester, mens det andre forslaget ønsker å legge skrivekurset som en del av et 10stp fagrettet introduksjonsemne i førstesemesteret. Det siste forslaget innebærer flere separate skrivekurs som instituttene selv har ansvar for. Organiseringen av førstesemesteret avgjøres i løpet av høsten 2009.

Internasjonalisering

I fjorårets utdanningsmelding ble det påpekt at studentene i liten grad får mulighet til å ta fordypningsemner under utvekslingsopphold. Det er i hovedsak de valgfrie delene av studieprogrammene som benyttes til utvekslingsopphold. Universitetsdirektøren ønsker tilbakemelding på hvilke tiltak som er gjennomført for å sikre den faglige kvaliteten i emnene som inngår i programmenes utvekslingsopphold.

Oversikt over utveksling ved tidligere SV-fak., HUM-fak. og AFL de 3 siste år:

	2006/2007		2007/2008		2008/2009	
	Innreisende	Utreisende	Innreisende	Utreisende	Innreisende	Utreisende
SV	50	52	76	90	60	64
HUM	53	5	44	13	50	8
AFL	2	5	0	2	0	0

Tall hentet fra FS

Det har lenge vært, og er fortsatt en tendens til at når studenter reiser på utveksling, så planlegges dette i forbindelse med semestre som ifølge studentens studieplan er anbefalt avsatt til frie støtteemner. Når det samtidig er en uttalt målsetting om at utvekslingsopphold skal være faglig fundert, er dette noe det må jobbes med å endre. For ILP Mellomvegen er delstudier utland på 3. og/eller 4. år ALU/PELU lagt til 3. – og 4. studieår, noe som fungerer bra da studentene har fagvalg disse årene. For FLU ligger muligheten inne knyttet til 5. semester og samarbeid med Roskilde.

HSL-fakultetet har det siste året fokusert på å sikre den faglige kvaliteten i utvekslingen på følgende 3 hovedmåter.

- Nye avtaler som på initiativ fra HSL-fakultetet er inngått med universiteter i utlandet, er kommet til på forslag fra akademisk ansatte som har vært på forskningsopphold, vært på konferanser, gjesteundervist, eller av liknende grunner hatt opphold hos de utenlandske institusjonene. Avtaleforslag HSL-fakultetet har mottatt fra utenlandske institusjoner som ønsker å sende utvekslingsstudenter til Tromsø, er gjennomgått nøye av de aktuelle fagmiljøene ved fakultetet som har gitt sin anbefaling om hvorvidt det vil være interessant å opprette en avtale. Allerede eksisterende avtaler som ville gått ut dette året har også vært inne til samme vurdering før de eventuelt har blitt fornyet.
- Eksisterende avtaler som er bundet til enkelte fagområder ved den utenlandske institusjonen, men som også har vist seg å være svært populære avtaler blant alle studenter ved HSL-fakultetet, har det blitt aktivt jobbet med å utvide tilbudet i. Eksempelvis er vi nå i prosess med å utvide tilbudet i den bilaterale avtalen med UC Berkeley slik at de kan tilby våre studenter emner som også kan innpasses som obligatoriske emner i andre studieprogram enn sosiologi. Her er det spesifikt snakk om at UC Berkeley skal opprette nye fag, tilpasset våre studenter. Denne prosessen ble startet i august og vil følgelig trenge tid før den kan ferdigstilles.
- I forhold til nye studenter ved HSL-fakultetet blir det holdt informasjonsmøter så tidlig som mulig hvor de som er interesserte i utvekslingsopphold i løpet av deres tid ved UiT blir anbefalt å starte planleggingen av dette så tidlig som mulig, nettopp med tanke på å finne emner som er faglig relevante i den graden de tar, og relevante i forhold til fagvalg ved lærerutdanningene.

Disse tiltakene er altså akkurat kommet ut av startgropa, og det er vanskelig å gi noen konklusjoner med tanke på effekten de har. Det som kan nevnes er at 25 % (6 av 24) av søknadene som så langt har kommet inn fra studenter som vil på utveksling neste semester er søknader som gjelder fordypningsemner og erstatning av obligatoriske emner ved UiT. Det kan altså se ut som at vi vil oppleve en liten økning fra innværende semester hvor det tilsvarende tallet på tidligere SV-FAK var 17 % (5 av 29 søknader).

Ved lærerutdanningene har utenlandspraksis blitt et voksende fenomen. Langsgående fag og obligatorikk innenfor mange fag har gjort til at utvekslingsopphold på over tre måneder er komplisert å få til i lærerutdanningene. Derimot er antallet studenter som gjennomfører praksisopphold i utlandet økende. I 2008/2009 gjennomførte 12 studenter praksisopphold på skoler, barnehager og andre institusjoner i utlandet, 11 i Zambia og 1 i Tyskland. Dessverre registreres ikke denne formen for utenlandsopphold i rapporteringssystemet, og gir dermed heller ikke budsjettmessig uttelling¹. Utgiftene til denne formen for utenlandsopphold er 4000,- pr. student for instituttet, men på den andre siden reduseres utgifter til øvingslærere da

¹ Denne formen for utenlandsopphold i kortere profesjonsutdanninger blir tematisert i St.meld.nr.14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning. Ifølge Lånekassens statistikk får 400-500 norske studenter støtte til slike opphold pr. år. I meldinga foreslås det at denne formen for utenlandsopphold er et viktig alternativ for studenter som bør videreføres, og at dette vil berøres i tilknytning til den pågående evalueringen av finansieringssystemet.

man anvender det lokale lønnsnivået for lokale øvingslærere i de land praksis gjennomføres. Det faglige utbyttet for studentene blir oppfattet som godt. Det er laget et opplegg rundt denne praksisen som inkluderer faglige og personlige forberedelser og et etterarbeid hvor studentene presenterer og tematiserer sine erfaringer for ansatte og medstudenter. På denne måten bidrar de til å styrke internasjonaliseringsperspektivet i utdanningene hjemme ("Internationalization at home"). Lærerutdanningen har også forsknings- og utviklingsprosjekt knyttet til denne praksisen.

Funn fra og oppfølging av interne og eksterne evalueringer av studieprogram

Interne og eksterne evalueringer av studiene inngår som en del av det systematiske arbeidet med å utvikle kvaliteten i studiene. I dette inngår også Nokuts evalueringer og revideringer av akkrediterte studier. Fakultetene bes gi tilbakemeldinger om sentrale funn fra evalueringene, analyse av funnene og oppfølgingen av disse. Fakultetene oppfordres til å gi tilbakemeldinger på både problem- og suksessområder som er avdekket gjennom evalueringene.

Interne evalueringer

Studentevalueringer på de tverrfaglige programmene viser at det kan være noe problematisk for studentene å oppfatte helheten i programmet. Bachelorprogrammet politikk, økonomi og filosofi er et av programmene som tar opp denne problematikken. Programstyret ønsker derfor å se på muligheten for å opprette et emne som binder programmet mer sammen. Dette er imidlertid noe problematisk på grunn av manglende kapasitet og ressurser hos instituttene, men faglærerne er blitt oppfordret til å se på muligheten for et slikt emne. Også MPCT rapporterer at studentene kan mangle noe helhet i emnene, da det er mange forskjellige forelesere inne på enkeltemner. Fredssenteret rapporterer at det arbeides kontinuerlig med å legge opp til langsgående tema og samarbeid mellom de ulike foreleserne. PPU-studiet har også fått tilbakemelding fra studentene på manglende sammenheng og helhet mellom teori- og praksisdelen i studiet. På erfaringsbasert mastergradsprogram i strategisk ledelse og økonomi er imidlertid studentene fornøyd med emnesammensetningen.

Når det gjelder tverrfaglige program, kan det også være vanskelig å innhente informasjon om enkeltemner fra de enkelte instituttene ettersom at de ikke føler noe ansvar for de tverrfaglige programmene. Dette er et problem fakultetet må se nærmere på. Fakultetet har flere tverrfaglige program som opplever denne problematikken. Spesielt er det relevant for den integrerte lektorutdanningen i tillegg til at det også vil bli svært relevant for den nye lærerutdanningen. Fakultetet må utarbeide rutiner for instituttene når det gjelder å rapportere til andre program som instituttets emner inngår i.

Praksis får i all hovedsak god tilbakemelding fra PPU-studentene. Tiltak som er satt i gang på bakgrunn av tidligere tilbakemeldinger har ført til at studentene er mer fornøyd. Det tilrås å utarbeide veiledningskurs som tilbud til alle nye øvingslærere.

Tilbakemeldinger som blir gitt fra studentene på allmenlærerutdanningen og førskolelærerutdanningen, både gjennom generell studieevaluering og også ved særskilt praksisevaluering, viser at studentene jevnt over er svært godt fornøyd med praksisutbyttet. De påpeker ofte at de ute i praksis får erfaringer som blir viktige supplement til undervisningen ved instituttet, og de får en bekreftelse på at de har valgt riktig utdanning. Studentene gir også gode tilbakemeldinger på at de gradvis i studiet får mer og mer praksis innenfor de fagvalg de tar, og at skoleovertakelsen i det siste studieåret er en god virkelighetspraksis før de skal ut i arbeidslivet.

Ellers gir studentene tilbakemeldinger om at praksisskolene har lagt godt til rette for å kunne ta imot studenter. Samarbeidet mellom studenter og øvingslærer beskrives som godt, og

tilbakemeldingene med henhold til metodisk og didaktisk utbytte av praksis er også bra. Her kan kanskje lista legges litt høyere hos enkelte øvingslærere, spesielt gjelder dette for 2. og 3. års studenter som stiller krav om progresjon også i praksisveiledninga.

Urfolksstudiet ble evaluert og revidert høsten 2008. Overordnet fokus for programmet ble lagt på internasjonale urfolksbevegelser. Revidert programbeskrivelse må følges opp i undervisning av hvert enkelt emne. Faste frister for innlevering av rapporter, muntlig framlegging av mastergradsoppgave, oppgaveseminar og nøye oppfølging fra veileders side har gitt gode resultater. Introduksjonsuke for nye studenter med informasjon om studiet og praktisk informasjon er godt mottatt blant studentene, det hjelper særlig på overgangen til nytt land og nye måter å gjøre ting på. De setter stor pris på informasjon i Fronter, som gjør det lettere å finne opplysning om det de trenger. En faglig koordinator har oversikt over programmet og samordner mellom institutt som tilbyr emnene. Koordinator er derfor kontaktperson for spørsmål ved evt. problemer. I januar hvert år holdes informasjonsmøte for alle veiledere som har kandidater som skal avslutte det aktuelle semesteret: om ansvar og frister. Årshjul gir god oversikt over rutiner og samarbeid med Senter for samiske studier.

Eksterne evalueringer

Styret for fakultære bachelor- og mastergradsprogram ved tidligere HUM-fak vedtok høsten 2008 at det skulle foretas ei ekstern evaluering av studieretning i fransk, BA- og MA-nivå. Evalueringa ble foretatt i perioden februar-april 2009. Studieretning i fransk inngår i følgende studieprogram: bachelorgrad i språk og litteratur, bachelorgrad i språk og økonomi, lektorprogrammet i språk og samfunnsfag, mastergrad i litteraturvitenskap og mastergrad i språkvitenskap. Det ble oppretta en komité av to eksterne fagpersoner. Kort oppsummert har rapporten påpekt følgende: Det er ingen føringer for valgfrie emner i graden, komiteen mener det kan ha betydning for totalkompetansen. Komiteen mener det generelt er positivt med varierte eksamensformer, men at det i grammatikk bør vurderes skoleeksamen i stedet for hjemmeoppgave, evt. hjemmeoppgaver bør være kortere – for eksempel tre-dagers. Semesteroppgave bør unngås på laveregrads nivå. De konkluderer med at det er et balansert tilbud, høy kompetanse i staben og delvis gode resultater. Hovedproblemet er få studenter på alle nivå og bare tre mastergradsstudenter har fullført i tida høst 2003 – vår 2008. Det viser at det er viktig å satse på rekruttering og ta vare på de studentene som kommer. Komiteen mener det er uheldig at studentene må vente et helt semester (= førstesemesterstudiet) før de får starte på selve fagstudiet.

Faggruppe for fransk kommenterer slik: De foreslår endringer i eksamensform og –tid for kulturkunnskapsemnet etter komiteens anbefalinger. Faggruppen støtter forslaget om mer aktiv rekruttering til franskstudiet som del av bachelorgradsprogrammet i språk og økonomi. Faggruppen er også enig i betydningen av å ta vare på studentene og som et ledd i dette støtter de også forslaget om et begynnerkurs i fransk i førstesemesterstudiet. De er enige i at undervisningsspråket på 1000-nivå kun burde være på fransk, men påpeker at studentenes forkunnskaper ikke alltid gjør dette mulig. Begynnerkurs i førstesemesterstudiet ville også kunne avhjelpe dette noe, og føre til at grammatikkemnene kunne holde et høyere nivå. De kommer ellers med forklaring på momenter i enkeltemner som komiteen har påpekt.

Administrasjonen har gjort følgende tiltak: Studiegruppa ved IKL og IS har høsten 2009 utarbeida en enkel brosjyre med oversikt over språkstudiene ved UiT, der også fransk presenteres, blant annet som studieretning i språk- og økonomiprogrammet. Brosjyren inneholder kort presentasjon av faginnhold, yrkesmuligheter og studieprogram. Nesten alle

fag illustreres med fargebilder/illustrasjoner. Samme informasjon er lagt ut på UiT sine nettsider.

Ekstern evaluering av sosialantropologi og visuelle kulturstudier: Høsten 2008 ble det gjennomført en ekstern evaluering av programmene i sosialantropologi og visuelle kulturstudier. En komité på to personer besøkte fagmiljøene her på universitetet for samtaler og rapport ble avlevert i vårsemesteret 2009. Kort oppsummert påpekte rapporten følgende: Rapporten har i all hovedsak en positiv oppfatning av struktur, fleksibilitet og kvalitet på undervisning og veiledning. Når det gjelder bachelorgraden i sosialantropologi anbefaler komiteen å se nærmere på hvorvidt frafallet er lokalt eller om det er en nasjonal trend. Læringsmålbeskrivelser på programmene bør også videreutvikles. Mulighet for samkjøring av undervisning mellom bachelor og master bør undersøkes for å få større studentgrupper. Mulighet for samkjøring mellom masterprogrammet i sosialantropologi og visuelle kulturstudier bør også utnyttes mer enn tilfellet i dag.

Rapporten ble oversendt instituttet for sosialantropologi som har behandlet den i instituttstyret og de respektive programstyrer. Instituttet skal rapportere til fakultetet og gjøre rede for plan for oppfølging av evalueringsrapporten.

Læringsmiljø

I fjorårets utdanningsmelding ble viktigheten av å forhindre fragmentering av studentgrupper omtalt. Læringsmiljøutvalget har dessuten påpekt viktigheten av å stimulere campusstudentene til å tilbringe mer tid på campus, samt oppfordret fakultetene til å gjøre ordningen med kontaktpersoner for studenter med funksjonsnedsettelse bedre kjent blant studentene.

Fakultetene bes gi tiltakemeldinger om arbeidet med studentenes læringsmiljø. I tillegg til rapportering på de overnevnte temaene, oppfordres enhetene til å gjøre rede for andre tiltak knyttet til arbeidet med studentenes læringsmiljø.

Læringsmiljøutvalget (LMU) foretar årlig en gjennomgang av enhetenes rapporter, og på bakgrunn av disse tilbakemeldingene vurderer LMU innspill til utdanningsmeldinga.

De fleste programmene melder om gode fysiske rammer: Undervisningsrom, lesesalsplasser, kollokvierom og teknisk utstyr fungerer bra. På grunn av flytting har noen mista felles møteplass i kantina, men dette er mulig å endre på. De fleste programmene melder også om jevnlig arrangementer av faglig og sosial karakter for å bedre det sosiale læringsmiljøet. Sosialantropologi har tradisjon for å arrangere sosial fagdag som har god oppslutning og gode tilbakemeldinger fra studentene. Fagdage har jevnlig fokus på blant annet hvilke karrieremuligheter man som sosialantropolog har og hvordan gjennomføre master på normert tid. Også ILP har gjort forsøk på fagdag og ønsker og formalisere dette.

Fredssenteret rapporterer om nødvendigheten av å investere i sosiale og faglige aktiviteter for studentene tidlig i semesteret slik at kulturelle forskjeller kan overkommes. To studenter på andreåret er engasjert i starten av semesteret for å utvikle en introduksjonsuke for de nye studentene. Visuelle kulturstudier har små kull med studenter fra forskjellige kulturer, dette åpner for nær kontakt og utøvelse av kulturforståelse i praksis. Studentene møtes regelmessig gjennom hele studiet pga. obligatorisk oppmøte, noe som også forsterker kullfølelsen. Små kull med studenter som samarbeider tett og skal gi tilbakemelding til hverandre sikrer også tettere miljø. Urfolksstudiet har gjennomført tiltak for å bedre læringsmiljøet som blant annet å utarbeide årshjul, oppdaterte nettsider, og hjelp fra Senter for samiske studier til å søke om private stipend. Det har vært arrangert faglige/sosiale ekskursjoner til Manndalen og Kautokeino, julefest og andre felles sosiale arrangement for studenter og lærere. Studentene setter også stor pris på et eget studentbibliotek med relevant litteratur, plassert ved Samisk senter og lesesalsplassene. Samisk senter tilbyr praktisk hjelp til mastergradsoppgaven og

informasjon om midler til feltarbeid. Samarbeid med utenlandske institusjoner og nettverk, for eksempel University of Montana, nevnes også som eksempler på bidrag til læringsmiljø.

Lektorutdanning i språk og samfunnsfag arbeider med å bedre det sosiale læringsmiljøet for studentene på dette programmet. På grunn av at studentene følger undervisning på forskjellige studieretninger er det vanskelig å få til felles møteplasser. Det har vært forsøkt med felles lunsj hver uke som har ikke fungert. Studieåret 2008/2009 ble det arrangert to tverrfaglige seminar med servering, hhv. 13 og 9 møtte opp. Studenter som tar studieretning historie på masternivå i lektorutdanninga har ytret ønske om bedre kommunikasjon mellom student og institutt, samt mellom IHR og ILP. IHR vil følge opp dette.

De aller fleste programmene ved ISS melder om godt faglig og sosialt miljø. Programmene i statsvitenskap og masterstudiet i organisasjons- og ledelsesvitenskap rapporterer om godt miljø på både lavere og høyeregradsnivå, men det er ønskelig med mer kontakt mellom bachelor- og masterstudenter. Det arrangeres faglig seminar med pizza for 1.semesterstudentene, og statsviternes miljøforening arrangerer forskjellige aktiviteter. Også programmene i samfunnsplanlegging og kulturforståelse har høy grad av trivsel blant studentene. Felles lunsj, som har vært et viktig sosial tiltak har imidlertid falt bort ved flytting/endring av lokaler. Det arrangeres fortsatt møter mellom studenter og lærere som er viktige både for det sosiale og faglige miljøet. Programmene i sosiologi kan også rapportere om godt læringsmiljø, men lite kullfølelse blant studentene på bachelorgrad på grunn av mange emner. Mastergradsstudentene gir tilbakemeldinger om svært godt miljø og samarbeid. Det arrangeres et Kick-Off-arrangement tidlig i studiet med nye MA-studenter.

Åpningstidene ved Studentsamskipnaden sin kantine på Mellomveien er uforutsigbare, og studentene oppfatter det slik at den stenger tidligere dersom det er lite folk i kantina. Dette bidrar til nedsatt studentaktivitet på Mellomveien utover vanlig arbeidstid. Alle studentene har imidlertid tilgang til PC-labber så lenge bygget er åpent for studenter og ansatte. Studentene har også tilgang til en ordinær lesesal. Studenter som behøver tilgang til spesialrom (verksteder, musikkrom, gymsal med mer) får gjennom ulike ordninger også tilgang til disse utenom undervisningstidene til å øve/forberede/arbeide med ferdigheter, prosjekter og oppgaver.

Studentene har gjennom teammøter som ledes av studieleder (møter på hvert kull i grunnutdanningene) muligheter til å ta opp forhold som er knyttet til læringsmiljøet hvor tillitsvalgte studenter og vitenskapelig ansatte møtes to ganger per semester, eller ved direkte kontakt med studielederne for utdanningsprogrammene. I møter som seminarveilederne har med klassen/seminargruppen en gang per semester, tas også forhold som berører læringsmiljøet opp. På første og andre studieår gjennomføres det i tillegg studentsamtaler en gang i året. Det er seminarveilederne som er ansvarlig for disse. Studentene har i så måte mange kanaler for å komme med tilbakemelding på læringsmiljø.

DEL II ANNET

Kvalitetssikring av studiene

Alle program har faste rutiner for evaluering: studentevaluering, lærerevaluering, gruppevis med studenter, lærere + evt. administrasjon. Svarprosenten øker betraktelig ved muntlig evaluering, elektronisk evaluering har varierende/lavere svartall. Det viser seg imidlertid at også elektronisk evaluering har god svarprosent dersom faglærerne er involvert i prosessen med å utarbeide og sende ut skjema til studentene.

Flere av studieprogrammene ved det gamle SV-fakultetet mener det fortsatt er potensiale til å få mer ut av faglærerevalueringene. Mange faglærere leverer ikke evaluering av sine emner, og det er viktig at det utarbeides rutiner for denne formen for evaluering.

For instituttene IKL (Institutt for kultur og litteratur) og IS (Institutt for språkvitenskap) har det høsten 2008 vært gjennomført student- og lærerevalueringer av utvalgte emner i alle fag, på alle nivå. Studentenes tilbakemeldinger har vært vurdert og kommentert av lærer.

Nytt kvalitetssystem trer i kraft august 2009 og fakultetet arbeider med å utarbeide lokale prosedyrebeskrivelser som vil være på plass i løpet av høsten 2009.

Studieprogramportoføljen

HSL-fakultetet vil i løpet av studieåret 2009/2010 legge en strategi for gjennomgang av studieprogram- og emneportoføljen. De nye instituttene vil i løpet av det kommende studieåret ha en gjennomgang av program- og emneportofølje på det enkelte institutt som må følges opp på fakultetsnivå.

Noen av instituttene rapporterer om at denne prosessen allerede er i gang. ILP rapporterer om utfordringer hva gjelder å samkjøre studieprogram og emner der det eksisterer overlap mellom gamle AFL og IPLU. En gjennomgang av eksisterende studietilbud er nødvendig. Flere av etter- og videreutdanningsprogrammene er avviklet, noen av dem vurderes opprettet igjen i en annen form. Voksenpedagogikk er avviklet, aksjonsforskning er opprettet i ny form og fullfinansieres, utdanningsledelse avviklet men ønskes opprettet som ordinært erfaringsbasert masterprogram. Veiledningspedagogikk må samordnes etter fusjonen, nytt ordinært masterprogram vurderes.

Programstyret i arkeologi rapporterer at de har til hensikt å gjennomgå emneportoføljen med henblikk på både bemannings- og ressursituasjon, samt i forhold til rekruttering av studenter, også internasjonale. Studieplanene skal også gjennomgås med henblikk på hvilke emner i sosialantropologi som kan være relevante for studenter i arkeologi, for å utnytte kompetansen på instituttet bedre. Studieretning i kulturminnevern på bachelorprogrammet er lagt ned.

Studenttall og rekruttering

Tall for søknader, opptak og registrerte studenter:

	2006	2007	2008
Søknad			
SVF	5708	5722	5531
HUM-fak.	1274	1322	1242
AFL	2307	1717	1601
Opptak			
SVF	978	1042	915
HUM-fak.	273	292	217
AFL	610	354	239
Registrerte studenter			
SVF	1738,3	1769,4	1597,5

HUM-fak.	457	496	445
AFL	1089,1	945	708

Tall fra DBH- tabeller: søknad, opptak og registrerte studenter

Tabellen over viser at tall for søknader, opptak og registrerte studenter har gått noe ned for alle de tre avdelingene ved HSL-fakultetet. Dette kan tyde på at nedgangen allerede starter i søknadsfasen. Med et noe lavere tall her er opptaket noe redusert og antallet registrerte studenter likeså. Til tross for at dette kan ha med godt arbeidsmarked å gjøre er det like fullt en indikasjon på at fakultetet bør gjøre noen bevisste tiltak hva gjelder rekruttering. Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt er i forbindelse med utdanningsmeldinga bedt om å rapportere på arbeidet med rekrutteringsstrategi. En slik strategi er helt nødvendig for universitetet og det er videre nødvendig at fakultetet følger opp rekrutteringsstrategien lokalt.

Noen av studieprogrammene rapporterer om rekrutteringsarbeid som foregår på programnivå. De internasjonale studieprogrammene har lenge hatt stort fokus på å øke rekrutteringen. Fokuset har de siste årene vært spesielt rettet mot rekruttering av nordiske studenter. Det har vært arrangert rekrutteringstiltak som kan se ut til å ha økt søkergrunnlaget noe for nordiske studenter. Blant annet ble det gjort en del tiltak i form av økt informasjon mot bachelorstudenter ved UiT. Tiltak for å øke rekrutteringen av internasjonale studenter er også satt i gang. På grunn av internasjonal konkurranse om søkerne er søknadsfrist framskynda, slik at søkere kan få svarbrev tidligere. Bakgrunn for dette er at en del av de som ikke tar i mot studieplassen forklarer at de allerede har tatt i mot tilbud fra andre universitet. Internasjonale nettverk brukes aktivt til rekrutteringsarbeid for å finne frem til alternative stipendordninger for studenter fra utviklingsland.

Mastergradsprogrammet i sosialantropologi rapporterer om svært lav rekruttering. Høsten 2008 ble det tatt opp 6 studenter. Til sammenligning ble det tatt opp 4 studenter de to foregående år. De fleste som fullfører bachelor går videre til master, men ettersom det er så få som fullfører bachelor og frafallet er såpass stort, som beskrevet tidligere, er rekrutteringsgrunnlaget for masterprogrammet svært lavt. Det kan derfor ikke påberegnes en økning i opptaket til master, med mindre man klarer å rekruttere fra andre universitetet. Programstyret rapporterer at det må tas stilling til en "smertegrense" for opptak til master.

Lektorutdanning i språk og samfunnsfag har også hatt noe nedgang i studenttallene (fra 39 til 28). Som tiltak nevnes informasjonshefte som deles ut på info-møte og legges ut i Fronter (faglig og praktisk informasjon), og fadderordning. Programmet er under revisjon sammen med lærerutdanninga, studenttall og tiltak kan derfor endres.

IHR rapporterer at programmene i religionsvitenskap har varierende studenttall på bachelor og stabilt på master (4-5 studenter), mange enkeltemnestudenter. Programmene i historie har imidlertid hatt stabilt økende studenttall de siste 5 år (med unntak av høsten 2008).

Bachelor og master i filosofi har relativt få studenter, men mange enkeltemnestudenter samt på ex.phil. Tiltak som er gjennomført er blant annet å redusere emneporteføljen og profilere eksisterende emner slik at de kan inngå i flere forskjellige program. Dette har vært vellykket ettersom 65 % av studentene som tar emner tilhører andre program.

ISS rapporterer om bra rekruttering til master, men det er ønskelig med mer. Tiltak som gjennomføres er blant annet tidlig kontakt med BA-studenter, info om yrkesmuligheter,

oppbygging av graden, inntakskrav, mer variasjon i emner, for eksempel medie-tema, eksempler på MA-oppgaver.

Eksamen, karakterer og fusk

Studiepoengproduksjon:

	2004	2005	2006	2007	2008
Sv-fak	41,9	43,0	44,0	46,2	46,6
Hum-fak	38,5	37,8	36,8	38,3	36,9
AFL	51,0	45,7	48,0	54,7	46,0
Mat.nat- fak	36,0	38,5	37,6	38,8	37,4
Med-fak	52,0	47,9	51,1	45,8	49,5
NFH	43,8	41,8	48,1	48,3	47,2
Jur-fak	42,1	41,1	40,6	41,4	43,7

Tall fra DBH- tabell: Studiepoeng per student

Tall på studiepoengproduksjon viser at gamle SV-fakultetet har hatt en jevn oppgang mens HUM-fak. har hatt noe nedgang. Også AFL har gått ned, men det kan se ut til at studiepoengsproduksjonen i 2007 var unaturlig høy.

Snittkarakter ligger på C, lavere grad, B/C på høyere grad. Generelt for mastergradsnivå: Høyere snittkarakter og få/ingen stryk. Dette kan forklares med at studentene er mer modne og faglig motiverte, samtidig som de har fått gode studierutiner. Det eksisterer også ulik praksis i forhold til bruk av karakterskalaen, spesielt på masternivå, noe som kan spille inn på karaktersnittet. Det kan imidlertid se ut til at tiltaket med å ta veileder ut av eksamenskomisjonen har hatt noe virkning på karaktersetting på masteroppgavene da karaktersnittet har gått noe ned her.

Det har de tidligere år vært fokusert på økende grad av fusk blant internasjonale studenter. De internasjonale studentene kommer fra ulike akademiske tradisjoner og har ulike erfaringer fra eksamens- og akademisk tekstanalysearbeid, noe som kan bidra til høyere frekvens av fusk. Fredsstudiet og urfolksstudiet har rapportert på denne problematikken over flere år og har satt i gang kurs som gir alle studentene opplæring i retningslinjer for akademisk skriving, bibliotekbruk og eksamen slik at de ulike akademiske tradisjonene kan harmoniseres.

IKT og fleksibilisering

Alle studenter ved ILP-Mellomveien må bruke Fronter aktivt som læringsplattform gjennom sine kull- eller emnerom. En del fag benytter Fronter til synkron og asynkron kommunikasjon. I tillegg er alle studenter og ansatte ved Mellomveien i et fellesrom i Fronter hvor det legges ut overordne dokumenter som gjelder flere kull og felles informasjon.

Gamle SV-fakultetet har i godt samarbeid med U-vett satset videre i arbeidet med å fleksibilisere studietilbudet både når det gjelder å ta i bruk teknologiske løsninger og i forhold til desentrale tilbud. Det er særlig studietilbud ved tidligere Institutt for statsvitenskap og tidligere Institutt for filosofi det har vært arbeidet på feltet. Fleksibiliseringen har særlig vært knyttet til bruk av Fronter og i første rekke har det vært gjort forsøk med arbeidskrav og innlevering av eksamen på plattformen. En del forelesninger har også vært filmet og lagt ut på Fronter. Fakultetets "superbrukergruppe" har hatt flere møter gjennom året med sikte på å få

større fokus på desentraliserte og fleksible tilbud. Blant annet har gruppen gått inn for å gjennomføre innlevering av eksamensbesvarelser på ex.phil i Fronter med tanke på å prøve ut Fronter som digitalt arkiv for (til erstatning for dagens fysiske) og å prøve ut Fronters integrerte plagiatkontroll Ephorus. I forhold til innlevering av eksamensoppgaver har det også vært fokusert på å finne gode løsninger knyttet til anonymisering av kandidater.

Revisjon av studieprogrammer / emner og innføring av kvalifikasjonsrammeverk

Høsten 2008 ble mastergradsprogrammene ved IKL og IS revidert, gjeldende fra våren 2009: mastergradsprogram i dokumentasjonsvitenskap, i kunstvitenskap, i litteraturvitenskap og i språkvitenskap. MA i dok.vit. reviderte studieretning i dokumentteori. MA i litteratur har ni studieretninger: allmenn litteraturvitenskap, engelsk, finsk, fransk, nordisk, russisk, samisk, spansk og tysk. MA i språk har åtte studieretninger: engelsk, finsk, fransk, nordisk, russisk, samisk, spansk og tysk.

Det ble vedtatt en felles grunnstruktur for mastergradsstudiene ved IKL og IS. Målet med ei omlegging var i like stor grad som å spare ressurser, at den skal gi en faglig gevinst både for studenter og lærere, og bedre mulighet til å utnytte den faglige kompetansen som fins på tvers av faggrensene. Når undervisning og veiledning i større grad enn tidligere blir basert på det faglige miljøet som helhet og ikke kun på de ansatte ved det faget studenten tilhører, kan man også med større rett forsvare mastergradsstudier i små fag med få ansatte. Den nye strukturen gjør også at arbeidet med mastergradsoppgaven starter tidligere.

Emnebeskrivelsen for mastergradsoppgave i de ulike fagene ved tidligere HUM-fak. var tidligere svært forskjellige med hensyn til innhold og målbeskrivelse. Det kunne se ut som at det ikke hadde så mye med faglige forskjeller å gjøre, men at det heller skyldtes at det var utarbeidet i forskjellige faggrupper. Det var for eksempel i enkelte tilfeller ikke spesifisert hvilket språk oppgaven skulle skrives på. Krav til antall sider kunne også variere mye uten at det nødvendigvis kom av faglige forskjeller. Det ble derfor utarbeidet en mer enhetlig emnebeskrivelse/mal for mastergradsoppgave, der nevnte forhold ble regulert mer likt etter type fag.

Tidligere SV-fak. har lenge arbeidet med innføre beskrivelser av læringsutbytte og gjennomførte i 2007/2008 et omfattende prosjekt som har ført til en revisjon av samtlige emne- og programbeskrivelser. Det er i den forbindelse utarbeidet en ny mal for emne og programbeskrivelser. Malen bygger bl.a. på NOKUTs krav til akkreditering av studietilbud, det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket og taksonomi fra andre europeiske land. Basert på den nye malen har fagmiljøene gjennomgått sitt utvalg av emner og program som i løpet av studieåret 2008/2009 har blitt godkjent av studieutvalget. Arbeidet med den nye lærerutdanningen har også forholdt seg til den nye malen. HSL-fakultetet vil i studieåret 2009/2010 fokusere på å gjennomføre tilsvarende revisjoner for alle emner og program ved gamle HUM-fak., samt førskolelærerutdanningen.

Pilot i Nord - Ny lærerutdanning

Med blant annet bakgrunn i NOKUT sin evaluering av norsk allmennlærerutdanning, Stortingsmelding 11 samt stortingets vedtak om ny nasjonal grunnskolelærerutdanning ønsker Universitetet i Tromsø å utvikle en helt ny lærerutdanning for 1.-13. trinn. Våren 2008 ble det nedsatt en ekstern arbeidsgruppe for å utrede en ny modell for lærerutdanning i det nye universitetet. Gruppen leverte sin innstilling 1.9.2008.

Den nye lærerutdanningen bygger på hovedtrekkene i arbeidsgruppas utredning og skiller seg fra dagens lærerutdanninger på følgende områder:

- En lærerutdanning som gir bedre helhet og sammenheng mellom fag, fagdidaktikk og praksis
- En utvidet og mer FoU-orientert praksis
- En differensiert lærerutdanning som sikrer større faglig dybde
- Økt satsning på FoU-kompetanse skal stimulere lærere til selv aktivt å utvikle norsk skole innefor en trygg, vitenskapelig tradisjon

Universitetsstyret har vedtatt fire modeller for den nye lærerutdanningen:

- En profesjonsmaster fra 1 til 7 trinn,
- En fagdidaktiske master fra 5- 10 trinn,
- En master med fagdidaktisk profil fra 8-13 trinn (som er en videreutvikling av dagens integrerte lektorutdanning)
- Disiplinmaster med PPU

Utvikling av de nye lærerutdanningene innebærer et omfattende arbeid med blant annet endringer i studieplaner, praksisplaner og omfattende organisatoriske endringer. Universitetet etablerte 1. mars 2009 et eget prosjekt som fikk som ansvar å følge opp dette arbeidet med en egen prosjektleder, arbeidsgruppe og en referansegruppe. Referansegruppa har 22 medlemmer fra ulike institutt og fakultet ved UIT, skoleeiere representert ved utdanningsdirektører, rektorer og praksislærere, forskere samt representanter fra høgskolene Bodø, Nesna og Finnmark. For å nå målene med en helhet og sammenheng i lærerutdanningene ser Universitetet det som viktig å lykkes i arbeidet med å utforme nye fag- og studieplaner. Det har derfor vært nødvendig å frikjøpe faglige tilsatte til å utforme de nye planene. Det ble like før sommeren 2009 nedsatt 14 ulike faggrupper med representanter fra både gamle høgskolen og gamle universitetet. Arbeidet koordineres av prosjektleder og kvalitetssikres av referansegruppa. Emne- og studieplaner vil videre kvalitetssikres av administrasjonene ved HSL-fakultetet, godkjennes av et utvidet utdanningsutvalg høsten 2009 og til sist vedtas av universitetsstyret før det kan sendes til samordna opptak 1. desember. Oppstart for de nye studentene vil være august 2010.

DEL III PH.D.-UTDANNING